

93. [คณิต กข / 2541]

ให้ a, b เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่ง $a < b$, 5 หาร a ลงตัว และ 3 หาร b ลงตัว

ถ้า a, b เป็นจำนวนเฉพาะสัมพัทธ์ และ ค.ร.น. ของ a, b เท่ากับ 165

แล้ว a หาร b เหลือเศษเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. 1   2. 2   3. 3   4. 4

94. [คณิต กข / 2538]

ให้ x และ y เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่ง $80 < x < 200$

และ $x = pq$ เมื่อ p และ q เป็นจำนวนเฉพาะซึ่ง $p \neq q$

ถ้า x และ y เป็นจำนวนเฉพาะสัมพัทธ์ และ ค.ร.น. ของ x, y เท่ากับ 15,015

แล้วผลบวกของค่าของ y ทั้งหมด ที่สอดคล้องเงื่อนไขทั้งหมดที่กำหนดให้ เท่ากับเท่าใด

95. [คณิต กข / 2537]

กำหนดให้ x และ y เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $x < y$

ห.ร.ม. ของ x, y เท่ากับ 9, ค.ร.น. ของ x, y เท่ากับ 28,215

และจำนวนเฉพาะที่ต่างกันทั้งหมดที่หาร x ลงตัว มี 3 จำนวน

ค่าของ $y - x$ เท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. 36   2. 45   3. 9   4. 18

96. [คณิต กข / 2540]

ให้ n เป็นจำนวนเต็มบวก ซึ่ง ห.ร.ม. ของ n และ 42 เท่ากับ 6

$$\text{ถ้า } 42 = nq_0 + r_0, \quad 0 < r_0 < n$$

$$n = 2r_0 + r_1, \quad 0 < r_1 < r_0$$

$$\text{และ } r_0 = 2r_1$$

โดยที่ q_0, r_0, r_1 เป็นจำนวนเต็ม แล้ว ค.ร.น. ของ n และ 42 มีค่าเท่ากับเท่าไร

97. [คณิต 1 / ต.ค.2545]

กำหนดให้ a, b เป็นจำนวนเต็ม ซึ่ง a เป็น ห.ร.ม. ของ b และ 216

ให้ q_1, q_2 เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $216 = bq_1 + 106, b = 106q_2 + 4$

ถ้า $f(x) = x^3 + ax^2 + bx - 36$ แล้ว เมื่อหาร $f(x)$ ด้วย $x - a$ ได้เศษเท่ากับข้อใดต่อไปนี้

1. 192   2. 200   3. 236   4. 272

176. [ทุนเล่าเรียนหลวง (กพ.) / 2541]

จงหาจำนวนเต็มบวก a และ b ทั้งหมดที่สอดคล้องสมการ $(a, b) [a, b] = a + 2b + 13$

โดยที่ (a, b) และ $[a, b]$ แทน ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ของ a, b ตามลำดับ

177. [คัตโอลิมปิก / 2542]

ในระบบจำนวนเต็ม, ให้ a และ b มากกว่า 0

$$a = 1998b + r \quad \text{โดย } 0 < r < 1998$$

$$1998 = 47r + r_1 \quad \text{โดย } 0 < r_1 < r$$

และ $(r, r_1) = 6$ ข้อความใดต่อไปนี้เป็นจริง

1. $(a, b) = 6$

2. $(a, 1998) = 6$

3. $(b, r) = 6$

4. $(1998, r) > 6$

180. [โคเวตา มช. / 2538]

ถ้าจำนวนเต็มบวกสองจำนวนมี ห.ร.ม. เป็น 3 และ ค.ร.น. เป็น 30

โดยที่ผลต่างของสองจำนวนนี้เป็น 9 แล้ว จงหาผลบวกของสองจำนวนนี้

(93) จาก $165 = 5 \times 3 \times 11$
 แต่ $a = 5 \times \underline{\hspace{1cm}}$, $b = 3 \times \underline{\hspace{1cm}}$
 a, b เป็นจำนวนเฉพาะสัมพัทธ์ แปลว่า a กับ b
 ต้องไม่มีตัวประกอบร่วมกัน (ห.ร.ม. เป็น 1)
 และเนื่องจาก $a < b$
 ดังนั้น $a = 5 \times 11 = 55$ และ $b = 3$
 ตอบ "a หาร b" คือ $\frac{3}{55}$ จะเหลือเศษ 3

หมายเหตุ "a หาร b" ต่างจาก "a หารด้วย b"

(94) ห.ร.ม. ของ x, y คือ 1
 และ ค.ร.น. ของ x, y คือ 15015
 แสดงว่าผลคูณ $xy = 15015 = 3 \times 5 \times 7 \times 11 \times 13$
 ..แต่ x มีตัวประกอบ 2 ตัว และ $80 < x < 200$
 $\therefore x = 13 \times 7$ หรือ 13×11 (เป็นไปได้สองแบบ)
 ซึ่งจะได้ว่า $y = 3 \times 5 \times 11 = 165$
 หรือ $y = 3 \times 5 \times 7 = 105$
 ตอบ ผลบวกของค่า $y = 165 + 105 = 270$

(95) ห.ร.ม. = $9 = \boxed{3 \times 3}$
 ค.ร.น. = $28215 = \boxed{3 \times 3} \times 3 \times 5 \times 11 \times 19$
 ทั้ง x และ y ต้องหาร 9 ลงตัว
 นั่นคือ $x = \boxed{3 \times 3} \times ??$
 และ $y = \boxed{3 \times 3} \times$ จำนวนที่เหลือ
 จะพบว่า ใน x มี 5 กับ 11 เท่านั้น จึงจะทำให้มีตัว
 ประกอบเป็นจำนวนเฉพาะ 3 ตัว และน้อยกว่า y
 ดังนั้น $x = 3 \times 3 \times 5 \times 11 = 495$ และ
 $y = 3 \times 3 \times 3 \times 19 = 513$
 ตอบ $y - x = 18$

(96) สมการที่โจทย์ให้มาคือขั้นตอนการหา ห.ร.ม.
 ของ 42 กับ n ด้วยวิธีของยุคลิด
 โจทย์บอกว่า ห.ร.ม. เป็น 6 แสดงว่า $r_1 = 6$
 จะได้ $r_0 = 2r_1 = 12$ และ $n = 2r_0 + r_1 = 30$
 ดังนั้น เมื่อใช้หลักที่ว่า ค.ร.น. $\times$ ห.ร.ม. = ผลคูณ
 ของสองจำนวนนั้น
 จะได้ ค.ร.น. = $\frac{(42)(30)}{(6)} = 210$ ตอบ

(97) การหา ห.ร.ม. ด้วยวิธีของยุคลิด
 จาก $216 = bq_1 + 106 \dots (1)$
 และ $b = 106q_2 + 4 \dots (2)$
 ทำต่อไป $106 = 4(26) + \boxed{2}$ และ $4 = \boxed{2}(2)$
 ดังนั้น ห.ร.ม. $a = 2$
 ส่วนค่า b ได้จากการพิจารณาสมการที่ (1)
 คือ $bq_1 = 216 - 106 = 110$
 โดย q_1 เป็นจำนวนนับ และ $b > 106$
 (คือตัวหารจะต้องมากกว่าเศษเสมอ)
 $\therefore b = 110$ เท่านั้น ($q_1 = 1$)
 (ไม่สามารถเป็น 55×2 ได้ เพราะ $55 < 106$)
 $\therefore f(x) = x^3 + 2x^2 + 110x - 36$ หารด้วย $x - 2$
 ได้เศษ = $f(2) = 8 + 8 + 220 - 36 = 200$ ตอบ

(176) จากสมบัติที่ว่า ห.ร.ม. และ ค.ร.น.
 ของ a, b คูณกัน จะมีค่าเท่ากับ a คูณ b
 จึงได้ว่า $ab = a + 2b + 13$
 ในข้อนี้มีสมการเดียว แต่มี 2 ตัวแปร จึงมีคำตอบได้
 หลายชุด ..หาคำตอบได้โดยจัดรูปสมการดังนี้
 $ab - a - 2b = 13$
 $\rightarrow a(b - 1) - 2(b - 1) = 13 + 2$
 $\rightarrow (a - 2)(b - 1) = 15$
 ซึ่งจำนวนเต็มบวกที่คูณกันเป็น 15
 ได้แก่ 1×15 กับ 3×5 เท่านั้น
ตอบ ค่า (a,b) ที่เป็นไปได้ ได้แก่
 $(3,16)$ $(5,6)$ $(7,4)$ และ $(17,2)$

(177) รูปแบบที่ให้น่าสนใจคือขั้นตอนการหา
 ห.ร.ม. ด้วยวิธีของยุคลิด มีขั้นตอนคือ ในการหา
 ห.ร.ม. ของ x กับ y ให้หารลดทอนลงเป็นทอดๆ
 โดยยกตัวหารเดิมไปเป็นตัวตั้ง และใช้เศษเดิมไป
 เป็นตัวหารตัวใหม่ ทำซ้ำจนกว่าจะหารได้ลงตัว ซึ่ง
 เศษตัวสุดท้ายที่ไปหารลงตัวนั้นจะเป็น ห.ร.ม.
 (หลักสำคัญของกระบวนการลดทอนนี้คือ ห.ร.ม.
 ของตัวตั้งกับตัวหารจะยังมีค่าคงเดิมเสมอ)

[เฉลยข้อนี้ยังมีต่อในหน้าถัดไป]

$$a = 1998b + r \text{ โดย } 0 < r < 1998$$

เป็นการหาร a ด้วย 1998

(ผลหารคือ b และเศษคือ r)

$$1998 = 47r + r_1 \text{ โดย } 0 < r_1 < r$$

เป็นการหาร 1998 ด้วย r

(ผลหารคือ 47 และเศษคือ r_1)

ดังนั้นขั้นต่อไปคือ หาร r ด้วย r_1

แต่โจทย์ละขั้นตอนต่อจากนี้ไป

แล้วสรุปให้เลยว่า ห.ร.ม. ของ r กับ r_1 คือ 6

∴ คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ 2.

(ห.ร.ม. ของ a กับ 1998 เป็น 6)

ข้อ 1. และ 3. ไม่ถูก เพราะ b คือผลหาร

ไม่มีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องใดๆ กับ ห.ร.ม.

ข้อ 4. ไม่ถูก เพราะเครื่องหมายเป็นมากกว่า

(ถ้าเขียนเป็น $(1998, r) = 6$ ข้อนี้ก็ถูกต้องด้วย)

(180) จากสมบัติที่ว่า ผลคูณของสองจำนวนนี้

เท่ากับ ห.ร.ม. คูณด้วย ค.ร.น. เสมอ

แสดงว่าสองจำนวนนี้คูณกันได้เท่ากับ

$$3 \times 30 = 90$$

ซึ่งอาจเป็น (1,90), (2,45), (3,30), (5,18),

(6,15), หรือ (9,10)

แต่ผลต่างต้องเท่ากับ 9 ด้วย..

จะมีแบบเดียวคือ 6 กับ 15

ตอบ ผลบวกสองจำนวนนี้เท่ากับ 21